

VATANDOSHLARNI O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIGA TAKLIF QILISHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI

Melikulov Nurjov Latifovich

*O'zbekiston Respublikasi IIV Malaka oshirish instituti
Kasbiy tayyorgarlik fakulteti Maxsus fanlar sikli o'qituvchisi
Tel: 99 000 67 14*

Annotatsiya. *O'zbekiston Respublikasining vatandoshlarni o'z yurtiga qaytarish va ular bilan aloqalarni mustahkamlash borasidagi siyosatini tahlil etishga qaratilgan. O'zbekiston Respublikasi tomonidan vatandoshlarni yurtiga taklif qilishning o'ziga xos jihatlari, asosan, davlat siyosatining strategik yo'nalishlaridan biri sifatida ko'riladi. Bu jarayon, avvalo, iqtisodiy, madaniy, siyosiy va ijtimoiy sohalarida ijobiy natijalar keltirishga qaratilgan bo'lib, davlatning xorijdagi vatandoshlar bilan aloqalarini yanada mustahkamlashga, ularning yurtiga qaytishini ta'minlashga xizmat qilishi haqida ma'lumotlar beriladi.*

Kalit so'zlar: *Vatandoshlar, O'zbekiston Respublikasiga ko'chish, ijtimoiy integratsiya, O'zbekiston fuqaroligi, O'zbekiston Respublikasi qonunlari, maqsadli migratsiya, huquqiy tartiblar va mehnat migratsiyasi, qonuniy va ijtimoiy yordam.*

Аннотация. *Целью является анализ политики Республики Узбекистан по возвращению соотечественников на Родину и укреплению связей с ними. Конкретные аспекты приглашения Республикой Узбекистан соотечественников в страну рассматриваются, прежде всего, как одно из стратегических направлений государственной политики. Данный процесс направлен, прежде всего, на достижение позитивных результатов в экономической, культурной, политической и социальной сферах, а также будет способствовать дальнейшему укреплению связей государства с соотечественниками за рубежом и обеспечению их возвращения на Родину.*

Ключевые слова: *Соотечественники, миграция в Республику Узбекистан, социальная интеграция, гражданство Узбекистана, законы Республики Узбекистан, целевая миграция, правовые процедуры и трудовая миграция, правовая и социальная помощь.*

Annotation. *The objective is to analyze the policy of the Republic of Uzbekistan on the return of compatriots to their homeland and strengthening ties with them. Specific aspects of the invitation of compatriots to the country by the Republic of Uzbekistan are considered, first of all, as one of the strategic directions of state policy. This process is aimed, first of all, at achieving positive results in the economic, cultural, political and social spheres, and*

will also contribute to the further strengthening of ties between the state and compatriots abroad and ensuring their return to their homeland.

Keywords: *Compatriots, migration to the Republic of Uzbekistan, social integration, citizenship of Uzbekistan, laws of the Republic of Uzbekistan, targeted migration, legal procedures and labor migration, legal and social assistance.*

O‘zbekiston Respublikasi mustaqil rivojlanish yo‘li, taraqqiyot va ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta‘minlash borasida o‘zining alohida o‘rni va ahamiyatiga ega. Davlatimizning tashqi siyosati ham shu yo‘nalishdagi asosiy maqsadlarni amalga oshirishga qaratilgan bo‘lib, xorijiy fuqarolarni O‘zbekiston Respublikasiga taklif qilish, mamlakatimizning iqtisodiy, madaniy va ilmiy salohiyatini oshirishga xizmat qilmoqda.

Vatandoshlarni, ya‘ni O‘zbekistonning chet elda yashovchi fuqarolarini o‘z Vataniga taklif qilishning o‘ziga xos jihatlari ayniqsa, ahamiyatli va dolzarb mavzu hisoblanadi. Bunday takliflar, faqatgina ijtimoiy hamkorlikni rivojlantirish bilan cheklanmay, balki iqtisodiy, siyosiy va madaniy munosabatlar o‘rtasidagi o‘zaro anglashuvni chuqurlashtirishga xizmat qiladi. Shu bois, vatandoshlarni o‘z yurtiga taklif qilishning ko‘plab muhim jihatlari bor, ular orasida huquqiy, iqtisodiy va psixologik omillar ham o‘z o‘rniga ega.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Xorijda istiqomat qilayotgan vatandoshlar bilan hamkorlik sohasida O‘zbekiston Respublikasi davlat siyosatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2018-yil 25-oktyabrdagi PQ-3982-son qaroriga muvofiq O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 17-apreldagi “Xorijda istiqomat qilayotgan vatandoshlar va ularning oila a‘zolarini O‘zbekiston Respublikasiga taklif qilishni rasmiylashtirish va ko‘p martalik kirish vizalarini berish hamda ularni ichki ishlar organlari tomonidan vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida” 326-son qarori qabul qilindi.

Mazkur Nizom bilan xorijda istiqomat qilayotgan vatandoshlar va ularning oila a‘zolarini O‘zbekiston Respublikasiga taklif qilishni rasmiylashtirish va ko‘p martalik kirish vizalarini berish hamda ularni ichki ishlar organlari tomonidan vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish tartibi tasdiqlandi.

Xorijda istiqomat qilayotgan vatandoshlar va ularning oila a‘zolarini taklif qilishni rasmiylashtirish va ko‘p martalik vizalarni berish hamda ularni O‘zbekiston Respublikasi hududida vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish Ichki ishlar vazirligining migrasiya va personallashtirish departamenti bo‘linmalari tomonidan amalga oshiriladi.

Vatandoshlarni O‘zbekiston Respublikasiga taklif qilish uchun taklif qiluvchi doimiy istiqomat qiladigan joyidagi migrasiya va personallashtirish bo‘linmasiga murojaat qilishi va quyidagi hujjatlarni taqdim etishi lozim:

belgilangan namunadagi 2 nusxada ariza-anketa;

taklif qiluvchining pasporti (nusxasi olinib, asli qaytarib beriladi);

vatandoshning shaxsini tasdiqlovchi hujjat (pasport, harakatlanish hujjati va boshqalar) nusxasi;

taklif qiluvchining vatandosh bilan qarindoshlik darajasini tasdiqlovchi hujjatlar (nikoh tuzilganligi va tug‘ilganlik to‘g‘risidagi guvohnomalar yoki ularning o‘rnini bosuvchi hujjatlar, nusxasi olinib, asli qaytarib beriladi);

agar vatandosh O‘zbekiston Respublikasiga oila a‘zolari bilan birgalikda kelish niyatida bo‘lsa, ularning har birining shaxsini va qarindoshlik darajasini tasdiqlovchi hujjatlarining nusxalari;

taklif qiluvchining 3,5 x 4,5 sm o‘lchamli ikki dona fotosurati;

davlat boji to‘langanligi haqidagi kvitansiya.

Migrasiya va personallashtirish bo‘linmasi uch ish kuni mobaynida ariza-anketani va taqdim etilgan boshqa hujjatlarni ko‘rib chiqadi, vatandoshning taklif qiluvchiga qarindoshlik darajasini o‘rganib chiqadi hamda vatandoshlar va taklif qiluvchining shaxsini ichki ishlar organlaridagi mavjud ma‘lumotlar bazasi bo‘yicha tekshiradi.

Ariza-anketa o‘rganib chiqilgach, agar vatandoshning O‘zbekiston Respublikasiga kelishiga ichki ishlar organlarida to‘sqinlik qiluvchi ma‘lumotlar aniqlanmasa, ariza-anketaning bir nusxasini kelishish uchun vakolatli organga yuboriladi.

Vakolatli organ bilan kelishilganidan va ijobiy qaror qabul qilinganidan so‘ng Nizomning 3-ilovasiga muvofiq shaklidagi taklifnoma to‘ldirilib Migrasiya va personallashtirish bo‘linmasi boshlig‘i yoki uning o‘rinbosari tomonidan imzolanadi, gerbli muhr bilan tasdiqlanadi va bevosita taklif qiluvchiga yoki uning ishonchli vakiliga beriladi.

Vatandoshlarni taklif qilish haqidagi hujjatlarni ko‘rib chiqish muddati o‘n besh ish kunidan oshmasligi lozim.

Taklifnoma berilgan kundan boshlab uch oy davomida amal qiladi. Taklif qiluvchi ushbu muddat mobaynida taklifnomani O‘zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligining Konsullik-huquqiy departamenti yoki vazirlikning Qoraqalpog‘iston Respublikasi va viloyatlardagi hududiy bo‘linmalariga kirish vizalarini rasmiylashtirish uchun taqdim etadi.

Vatandoshlarga O‘zbekiston Respublikasiga ko‘p martalik kirish vizalarini rasmiylashtirish hamda ularni ichki ishlar organlarida vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishning ayrim xususiyatlari.

Vatandoshlarning O‘zbekiston Respublikasiga ko‘p martalik kirish vizalari O‘zbekiston Respublikasining chet eldagi konsullik muassasalari tomonidan, bunday konsullik muassasalari mavjud bo‘lmagan taqdirda esa — xalqaro maqomga ega bo‘lgan O‘zbekiston Respublikasi aeroportlaridagi O‘zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligining bo‘linmalari tomonidan beriladi.

Vatandoshlarga ko‘p martalik kirish vizalarini rasmiylashtirish uchun taklif etuvchi O‘zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligining Konsullik-huquqiy departamenti yoki vazirlikning Qoraqalpog‘iston Respublikasi va viloyatlardagi hududiy bo‘linmalariga murojaat qilib quyidagi hujjatlarni taqdim etadi:

belgilangan shaklda viza talabi;

e-visa.mfa.uz sayti orqali olingan elektron anketa;

migrasiya va personallashtirish bo‘linmasi tomonidan berilgan taklifnoma;

taklif qiluvchi vatandoshning shaxsini tasdiqlovchi hujjat (pasport, harakatlanish hujjati va boshqalar) nusxasi;

taklif qiluvchining pasporti nusxasi;

kirish vizalari Islom Karimov nomidagi Toshkent xalqaro aeroportida olinishi mo‘ljallangan holatlarda - aviachipta yoki bron nusxalari;

davlat boji to‘langanligi haqidagi kvitansiya.

Taqdim etilgan hujjatlarni O‘zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligining Konsullik-huquqiy departamenti yoki vazirlikning Qoraqalpog‘iston Respublikasi va viloyatlardagi hududiy bo‘linmalari tomonidan ko‘rib chiqish muddati besh ish kunidan oshmasligi kerak.

Murojaat ijobiy hal etilganidan so‘ng O‘zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligining Konsullik-huquqiy departamenti yoki vazirlikning Qoraqalpog‘iston Respublikasi va viloyatlardagi hududiy bo‘linmalari tomonidan amal qilish muddati ikki yil bo‘lgan ko‘p martalik “VTD” turdagi kirish vizasi rasmiylashtiriladi.

Bunda vizaning amal qilish muddati taklif qilinayotgan shaxsini tasdiqlovchi hujjatning amal qilish muddatidan oshmasligi lozim.

Vatandoshlarni ichki ishlar organlarida vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish tartibi.

Vatandoshlarni O‘zbekiston Respublikasi hududida vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish tartibi va barcha masalalar O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Xorijiy fuqarolarning va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslarning O‘zbekiston Respublikasiga kelishlari, ketishlari, bu erda bo‘lishlari va tranzit o‘tishlari tartibi to‘g‘risida” 1996-yil 21-noyabrdagi 408-son, “O‘zbekiston Respublikasida doimiy va vaqtincha propiska qilish tartibini yanada soddalashtirish chora-

tadbirlari to‘g‘risida” 2019-yil 28-dekabrda 1049-son, “O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslarni doimiy yashash joyi va vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2018-yil 28-avgustda PQ-3924-son qarorini amalga oshirish chora-tadbirlari haqida” 2018-yil 22-oktyabrda 845-son qarorlari bilan tartibga solinadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida bo‘lib turgan vatandoshlar o‘z xohishlariga ko‘ra mehmonxona, davolash muassasalari, sanatoriy va dam olish uylarida hisobdan o‘tgan holda vaqtincha bo‘lishlari yoki vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olinib hududiy ichki ishlar organlarida vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatda turib xususiy uy-joylarda yashashlari mumkin.

Xususiy uy-joyda yashash istagini bildirgan vatandoshlarni vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish uchun taklif qiluvchi o‘zi yashab turgan joydagi Migrasiya va personallashtirish bo‘linmasiga quyidagi hujjatlarni taqdim etadi:

belgilangan shaklda ariza;

vatandoshning shaxsini tasdiqlovchi hujjat, O‘zbekiston Respublikasiga kirish vizasi (O‘zbekiston Respublikasi bilan vizasiz rejimi o‘rnatilgan MDHga a‘zo davlatlar bundan mustasno);

vizasiz rejimi o‘rnatilgan MDHga a‘zo davlatlardan kelgan vatandoshlarning taklif qiluvchi bilan qarindoshlik darajasini tasdiqlovchi hujjatlar (nikoh tuzilganligi, tug‘ilganlik to‘g‘risidagi guvohnomalar yoki ularning o‘rnini bosuvchi hujjatlar nusxasi olinib asli qaytarib beriladi);

uy-joy mulkdori (mulkdorlari)ning vaqtincha turar joy maydoni berishga roziligi to‘g‘risidagi arizasi yoxud notarial tasdiqlangan arizasi — agar shaxsan o‘zi berish imkoni mavjud bo‘lmasa;

davlat boji to‘langanligi to‘g‘risidagi kvitansiya.

Migrasiya va personallashtirish bo‘linmasi vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish uchun topshirilgan vatandoshlarning hujjatlari haqiqiylikini, o‘z vaqtida topshirilganligini, arizadagi biografik va viza ma‘lumotlarining to‘g‘ri yozilganligini tekshirishi lozim.

Barcha tekshirishlar tugaganidan so‘ng ikki ish kunida Migrasiya va personallashtirish bo‘linmasi ikki yil muddatga vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishni rasmiylashtiradi.

Bunda vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxat muddati shaxsini tasdiqlovchi hujjat va viza muddatidan ortiq bo‘lmasligi lozim.

O‘zbekiston Respublikasida vaqtincha yashovchi vatandoshlarning huquq va majburiyatlari. Vatandoshlar O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligiga rioya etishlari shart.

Vatandoshlar yashash manzillarini o‘zgartirsalar uch ish kunidan kechikmay vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olingan joy bo‘yicha hududiy Migrasiya va personallashtirish bo‘linmasiga turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishni o‘zgartirish uchun murojaat qilishi lozim (mehmonxona, sanatoriy va davolanish muassasalariga ko‘chib o‘tish bundan mustasno).

Muayyan manzilda vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olinganligi asosida yashayotgan vatandoshlar O‘zbekiston Respublikasining boshqa manzilida uch kundan ortiq bo‘lish istagini bildirsalar, amaldagi vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olinganligi bekor qilinmasdan bo‘lish muddatiga vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olinganligi qilinadi. Bunda yangi manzildagi vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olinganligi avvalgi vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olinganligi muddatidan oshmasligi lozim.

Vatandoshlar O‘zbekiston Respublikasida bundan buyon qolishga qonuniy asoslari bo‘lmasa, viza va vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish muddatlari tugaguncha mamlakat hududidan chiqib ketishlari lozim.

Vatandoshlar qonunchilikda belgilangan tartibda O‘zbekiston Respublikasi hududida mehnat faoliyati bilan shug‘ullanishlari, ta’lim olishlari, doimiy yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish bilan yashash guvohnomasi olishlari mumkin.

Vatandoshlar O‘zbekiston Respublikasida mehnat faoliyati bilan shug‘ullanish uchun tegishli ruxsatnoma olish masalasida O‘zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlar vazirligining Tashqi mehnat migrasiyasi agentligiga murojaat qilishlari kerak.

Vatandoshlarning O‘zbekiston Respublikasi hududida yashash guvohnomasini doimiy yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish orqali rasmiylashtirish masalalari O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “O‘zbekiston Respublikasida doimiy va vaqtincha propiska qilish tartibini yanada soddalashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2019-yil 28-dekabrda 1049-son va “O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslarni doimiy yashash joyi va vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2018-yil 28-avgustdagi PQ-3924-son qarorini amalga oshirish chora-tadbirlari haqida” 2018-yil 22-oktyabrdagi 845-son qarorlari bilan tartibga solinadi.

Vatandoshlarning “VTD” turdagi vizalari mehnat faoliyati bilan shug‘ullanish uchun berilgan ruxsatnoma yoki ta’lim muassasasi bilan tuzilgan shartnoma muddatiga uzaytirilganda viza turi o‘zgarmaydi.

Agar vatandosh shaxsini tasdiqlovchi hujjatni turli sabablarga ko‘ra almashtirsa, amal qilish muddati tugamagan eski hujjatdagi viza va vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish Migrasiya va personallashtirish bo‘linmasi tomonidan belgilangan tartibda yangisiga o‘tkazib berilishi mumkin.

Vatandoshlarning kirish vizasi va vaqtincha propiskasi quyidagi hollarda bekor qilinadi:
sodir etgan ma'muriy huquqbuzarligi yoki jinoyati uchun O'zbekiston Respublikasi hududidan chiqarib yuborilayotganda;

taklifnoma, vizani rasmiylashtirish hamda vaqtincha turgan joyi bo'yicha ro'yxatga olish chog'ida yolg'on ma'lumot yoki qalbaki hujjat taqdim etilganda;

yashash guvohnomasi rasmiylashtirilganda va O'zbekiston Respublikasi hududida doimiy yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olinganda;

O'zbekiston Respublikasi fuqaroligiga qabul qilinganda.

Nizom talablariga rioya etilishi ustidan nazorat hududiy ichki ishlar organlari tomonidan amalga oshiriladi.

O'zbekiston Respublikasida bo'lish qoidalarini buzgan hamda boshqa qoidabuzarliklarga yo'l qo'ygan vatandoshlar haqida joylashtirish muassasalari ma'muriyatlari, uy-joy mulkdorlari zudlik bilan hududiy ichki ishlar organlarini xabardor qilishi shart.

Xulosa va taklif o'rnida qo'yidagilarni keltirib o'tishimiz mumkin, Vatandoshlarni O'zbekiston Respublikasiga taklif qilish, nafaqat ijtimoiy va madaniy munosabatlarni mustahkamlash, balki mamlakatning iqtisodiy va siyosiy rivojlanishiga ham katta hissa qo'shadi. Chet elda yashayotgan O'zbekiston fuqarolarini yurtiga taklif qilish orqali, davlatimiz o'zining ichki imkoniyatlarini kengaytirib, xorijiy tajriba va bilimlardan foydalanish imkoniyatini yaratadi. Bunday jarayon, shuningdek, milliy birlik va hamjihatlikni mustahkamlashga, vatandoshlar orasidagi aloqalarni kuchaytirishga yordam beradi.

Shu bilan birga, vatandoshlarni taklif qilish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan huquqiy, iqtisodiy va psixologik muammolarni hisobga olib, ularni hal qilish uchun samarali siyosat va dasturlar ishlab chiqish zarur. Faqatgina bunday kompleks yondashuv orqali, vatandoshlarni O'zbekistonga taklif qilishning foydalari maksimal darajada amalga oshirilishi mumkin.

Umuman olganda, vatandoshlarni taklif qilish – bu nafaqat mamlakatning rivojlanishiga yordam beradigan, balki xalqaro hamkorlikni mustahkamlashga, milliy birligimizni mustahkamlashga xizmat qiladigan muhim jarayon hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasining chet eldagi vatandoshlarini yurtiga taklif qilish jarayonini yanada samarali qilish uchun bir nechta takliflarni ilgari surish mumkin:

Huquqiy va iqtisodiy sharoitlarni yaxshilash: Vatandoshlarni O'zbekistonga qaytarish uchun ular uchun qulay huquqiy va iqtisodiy sharoitlar yaratish zarur. Xususan, xorijda yashayotgan O'zbekiston fuqarolariga turli imtiyozlar va preferensiyalar (soliq imtiyozlari, biznesni boshlashda yengilliklar, uy-joy sotib olishda qulay shartlar) taqdim etilishi lozim.

Madaniy va ijtimoiy integratsiya dasturlarini ishlab chiqish: Vatandoshlarni O‘zbekiston jamiyatiga integratsiyalashuvi uchun ijtimoiy yordam va madaniy dasturlarni amalga oshirish muhimdir. Chet elda yashayotgan fuqarolarni o‘z milliy madaniyati va an‘analari bilan yurtimizga qaytarish, ularni ijtimoiy va siyosiy jarayonlarga faol jalb etish kerak.

Axborot va kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish: Vatandoshlar bilan samarali aloqalarni o‘rnatish uchun zamonaviy axborot va kommunikatsiya texnologiyalaridan keng foydalanish zarur. Ularni O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy o‘zgarishlari haqida muntazam ravishda xabardor qilish va qayta integratsiya jarayonini onlayn platformalar orqali qo‘llab-quvvatlash kerak.

Yoshlarni jalb qilish: O‘zbekiston Respublikasiga vatandoshlarni taklif qilish jarayonida ayniqsa yoshlarni jalb qilish muhimdir. Yosh avlodning Vataniga qaytishini ta'minlash uchun ularga ta'lim, ish bilan ta'minlash, ijtimoiy imkoniyatlar yaratish lozim.

Yuqorida keltirilgan takliflar orqali vatandoshlarni O‘zbekistonga qaytarish jarayonini yanada samarali va barqaror qilish mumkin. Bu esa mamlakatimizning rivojlanishiga, ijtimoiy birligimizni mustahkamlashga va iqtisodiy barqarorlikka katta hissa qo‘shadi.

Adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 13-martdagi “O‘zbekiston Respublikasining fuqaroligi to‘g‘risida”gi O‘RQ-610-son qonuni;

2. O‘zbekiston Respublikasining 2021-yil 4-iyundagi “O‘zbekiston Respublikasida chet el fuqarolarining va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslarning huquqiy holati to‘g‘risida”gi O‘RQ-692-son qonuni.

3. SH.M. Mirziyoev Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T., “O‘zbekiston”, 2017;

4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.Mirziyoevning 2020-yil 24-yanvardagi O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga Murojaatnomasi // Xalq so‘zi. – 2020. – 25 yanv.;

5. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Yangi O‘zbekiston” nashri <https://yuz.uz/news/> (21 iyun 2021).

6. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1996-yil 21-noyabrdagi “Xorijiy fuqarolarning va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslarning o‘zbekiston respublikasiga kelishlari, ketishlari, bu erda bo‘lishlari va tranzit o‘tishlari tartibi to‘g‘risida”gi 408-son qarori;

7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 25-oktyabrdagi “Xorijda istiqomat qilayotgan vatandoshlar bilan hamkorlik sohasida O‘zbekiston Respublikasi davlat

siyosatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”
PQ-3982-son qarori;

8. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 17-apreldagi “Xorijda istiqomat qilayotgan vatandoshlar va ularning oila a‘zolarini O‘zbekiston Respublikasiga taklif qilishni rasmiylashtirish va ko‘p martalik kirish vizalarini berish hamda ularni ichki ishlar organlari tomonidan vaqtincha turgan joyi bo‘yicha ro‘yxatga olish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida” 326-son qarori.